

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Факультет гуманітарно-педагогічний

19 червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ДИФЕРЕНЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність 053 «Психологія»

Освітня програма «Психологія» (ОС Магістр)

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробники: професор кафедри психології, доктор психологічних наук, професор,
Мирослава САДОВА

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: познайомити студентів-психологів з механізмами походження і розвитку індивідуальних відмінностей, типологічними моделями індивідуальних, акцентуйованих і соціальних характерів, а також виділяти основні задачі, методи і підходи в дослідженні індивідуальних відмінностей; стимулювати прагнення до самопізнання і самовдосконалення; забезпечувати психологічну підготовку майбутніх психологів до початку професійної діяльності.

Зміст курсу складають також конкретні факти історії розвитку диференційної психології, умови формування індивідуально-психологічних особливостей, рис особистості, властивостей і типів вищої нервової діяльності і темпераменту, задатків і здібностей, дані конкретних досліджень ведучих вітчизняних і закордонних психологів, методи дослідження індивідуально-типологічних і статевих особливостей, конкретні методики.

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	Магістр	
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»	
Спеціальність	053 «Психологія»	
Освітня програма	Психологія	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	30 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	8 год.
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	90 год.	134 год.
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета курсу: сприяння вивченню та систематизації знань про індивідуальні, типологічні та групові психологічні відмінності людей, підґрунтя їх формування, структуру і способи прояву; підвищення психологічної культури магістрантів, ознайомлення їх з різними методами діагностики психологічних відмінностей індивідів.

Набуття компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК1).
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК3)
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК4).
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності (ЗК5).
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК 6).
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК7).
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК9).
- Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК10).

Спеціальні компетентності (СК):

- Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та/або практики (СК1).
- Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності (СК3).
- Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік (СК4).
- Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології (СК5).
- Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах (СК6).
- Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності (СК7).
- Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях (СК10).

Програмні результати навчання (ПРН):

- Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ПРН 1).
- Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів (ПРН 2).
- Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість (ПРН 5).
- Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість (ПРН 6).
- Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях, у тому числі іноземною мовою (ПРН 7).
- Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності (ПРН 10).
- Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, оцінювати їх ефективність (ПРН 11).

2. Програма та структура навчальної дисципліни:

Назви освітніх модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
Модуль 1. Теоретичні засади диференційної психології													
Тема 1. Історія становлення диференційної психології	1	8	2	2			4	8	2				6
Тема 2. Місце диференціальної психології в структурі сучасного психологічного знання і її предмет	2	10	2	2			6	10					10
Тема 3. Методологія диференційної психології.	3	10	2	2			6	10		2			8
Тема 4. Джерела індивідуальних відмінностей. Інтегральна індивідуальність і її структура.	4	10	2	2			6	10	2				8
Тема 5 Дослідження індивідуальних відмінностей в теорії рис.	5	12	2	2			8	12		2			10
Тема 6. Диференційно-психологічний підхід до вивчення когнітивної сфери.	6	12	2	2			8	12	2				10
Тема 7. Структура властивостей темпераменту і диспозиційних властивостей особистості.	7	13	2	2			9	13					13
Разом за модулем 1		75	14	14			47	75	6	4	-	-	65
Модуль 2. Принципи диференційно-психологічних досліджень													
Тема 8. Диференційно-психологічні дослідження особистості.	8	10	2	2			6	10	2				8
Тема 9-10. Взаємозв'язок між психологічним и характеристиками, що відносяться до різних сфер.	9-10	16	4	4			8	16					16

Тема 11. Цілісний аналіз індивідуальності.	11	10	2	2			6	10		2			8
Тема 12. Психологія статевих відмінностей	12	10	2	2			6	10					10
Тема 13. Психофізіологічні основи індивідуальних відмінностей	13	10	2	2			6	10		2			8
Тема 14. Формування індивідуальних особливостей в процесі розвитку.	14	10	2	2			6	10					10
Тема 15. Роль соціальних чинників у формуванні індивідуальних відмінностей.	15	9	2	2			5	9					9
Разом за модулем 2	75		16	16			43	75	2	4			69
Усього годин	150		30	30			90	150	8	8			134

3. Теми лекцій

П №	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз основних історичних етапів розвитку диференційної психології	2
2	Аналіз методів диференційної психології	2
3	Аналіз методологічного підґрунтя диференційно-психологічних досліджень	2
4	Порівняльний аналіз різних концепцій індивідуальності	2
5	Аналіз індивідуальної поведінки особистості в ситуаціях соціальної взаємодії	2
6	Дослідження когнітивного стилю особистості	2
7	Аналіз структури темпераменту та диспозиційних властивостей особистості	2
8	Аналіз диференційно-психологічних досліджень особистості	2
9-10	Аналіз проявів індивідуального стилю діяльності людини	4
11	Формування висновку про індивідуально-психологічні особливості досліджуваного	2
12	Аналіз відмінностей в емоційній сфері чоловіків і жінок, відмінності у їх здібностях, соціальній активності	2
13	Аналіз методики діагностики властивостей нервової системи Я. Стреляу	2
14	Аналіз переваг і недоліків лонгітюдного, методу поперечних зрізів, та порівняльно-вікового методу	2

15	Аналіз впливу етнокультурного чинника на індивідуальні відмінності, вплив сім'ї на формування індивідуальності	2
----	--	---

4. Теми практичних занять

П №	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз основних історичних етапів розвитку диференційної психології	2
2	Аналіз методів диференційної психології	2
3	Аналіз методологічного підґрунтя диференційно-психологічних досліджень	2
4	Порівняльний аналіз різних концепцій індивідуальності	2
5	Аналіз індивідуальної поведінки особистості в ситуаціях соціальної взаємодії	2
6	Дослідження когнітивного стилю особистості	2
7	Аналіз структури темпераменту та диспозиційних властивостей особистості	2
8	Аналіз диференційно-психологічних досліджень особистості	2
9-10	Аналіз проявів індивідуального стилю діяльності людини	4
11	Формування висновку про індивідуально-психологічні особливості досліджуваного	2
12	Аналіз відмінностей в емоційній сфері чоловіків і жінок, відмінності у їх здібностях, соціальній активності	2
13	Аналіз методики діагностики властивостей нервової системи Я. Стреляу	2
14	Аналіз переваг і недоліків лонгітюдного, методу поперечних зрізів, та порівняльно-вікового методу	2
15	Аналіз впливу етнокультурного чинника на індивідуальні відмінності, вплив сім'ї на формування індивідуальності	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, завдання та основні напрями диференціальної психології.	10
2	Методи диференційної психології.	20
3	Характер як диференційно-психологічна категорія.	10
4	Характеристика індивідуальних відмінностей. Темперамент як психобіологічна основа особистості.	10
5	Здібності в структурі індивідуальності. Інтелект в структурі індивідуальних властивостей. Феномен креативності.	10
6	Типологія особистості	10
7	Психологія статі.	10

8	Професійна компетентність і життєва успішність. Поняття «стиль» в психології.	10
---	---	----

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист лабораторних / практичних, розрахункових / графічних робіт, проєктів;
- пірінгове оцінювання, самооцінювання.

7. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінюють знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводить у національну оцінку згідно з чинним «Положенням про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Теоретичні засади диференційної психології		
Практичне заняття: Тема 1.		10
- усна відповідь на практичному занятті після самостійної підготовки	- знання теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію;	0-2
- захист індивідуального завдання (есе), яке виконається до заняття	- доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію.	0-2
- захист групового завдання (міні-проєкт), яке виконається до заняття	- уміння знаходити індивідуальні відмінності на різних особистостях; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію;	0-3
- захист індивідуального творчого завдання (міні-проєкт), яке виконається до заняття	- доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію; - уміння аналізувати результати власної діяльності.	0-3
Практичне заняття: Тема 2.		10
- усна відповідь на практичному занятті після самостійної підготовки	- знання з теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію;	0-2
- захист індивідуального завдання (есе), яке виконається до заняття	- уміння виявляти в себе індивідуальні темпоральні та характерологічні відмінності за рахунок методів у диференційній психології	0-2
- захист групового завдання (міні-проєкт), яке виконається до	- уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію;	0-3

заняття	- доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію; - уміння аналізувати результати власної діяльності.	
- захист індивідуального творчого завдання (реферат), яке виконається до заняття		0-3
Практичне заняття: Тема 3.		10
- усна відповідь на практичному занятті після самостійної підготовки	- знання з теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - уміння виявляти в себе індивідуальні темпоральні та характерологічні відмінності за рахунок методів у диференційній психології	0-2
- захист індивідуального завдання (есе), яке виконається до заняття		0-2
- захист групового завдання (міні-проект), яке виконається до заняття	- уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію; - уміння аналізувати результати власної діяльності.	0-3
- захист індивідуального творчого завдання (реферат), яке виконається до заняття		0-3
Практичне заняття: Тема 4.		10
- усна відповідь на практичному занятті після самостійної підготовки	- знання з теми; - уміння здійснювати відмінності та виділяти основу концептуальних положень в диференційній психології; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію.	0-2
- захист індивідуального завдання (есе), яке виконається до заняття		0-2
- захист групового завдання (міні-проект), яке виконається до заняття	- уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію; - уміння аналізувати результати власної діяльності.	0-3
- захист індивідуального творчого завдання (реферат), яке виконається до заняття		0-3
Практичне заняття: Тема 5.		10
- усна відповідь на практичному занятті після самостійної підготовки	- знання з теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію в соціальній сфері; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію.	0-2
- захист індивідуального завдання (есе), яке виконається до заняття		0-2
- захист групового завдання (міні-проект), яке виконається до заняття	- уміння ефективно вирішити проблему та приймати рішення на індивідуально психологічному рівні; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію; - уміння аналізувати результати власної поведінки та поведінки інших людей.	0-3
- захист індивідуального творчого завдання (реферат), яке виконається до заняття		0-3
Практичне заняття: Тема 6.		10
- усна відповідь на семінарському занятті після самостійної підготовки	- знання з теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію.	0-2
- захист індивідуального завдання (есе), яке виконається до заняття		0-2
- захист групового завдання (міні-проект), яке виконається до заняття	- уміння ефективно вирішити проблему та приймати рішення за психологічною проблемою; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію; - уміння аналізувати результати власної діяльності.	0-3
- захист індивідуального творчого завдання (реферат), яке виконається до заняття		0-3
Практичне заняття: Тема 7.		10

- усна відповідь на практичне занятті після самостійної підготовки	- знання з теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію;	0-2
- захист індивідуального завдання (есе), яке виконається до заняття	- доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію.	0-2
- захист групового завдання (міні-проект), яке виконається до заняття	- уміння ефективно вирішити психологічну проблему, враховуючи індивідуально-типологічні показники;	0-3
- захист індивідуального творчого завдання (реферат), яке виконається до заняття	- здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - уміння аналізувати результати власної діяльності.	0-3
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Принципи диференційно-психологічних досліджень		
Практичне заняття: Тема 8.		10
- усна відповідь на практичному занятті після самостійної підготовки	- знання теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію;	0-2
- захист індивідуального завдання (есе), яке виконається до заняття	- доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію.	0-2
- захист групового завдання (міні-проект), яке виконається до заняття	- уміння знаходити індивідуальні відмінності на різних особистостях; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію;	0-3
- захист індивідуального творчого завдання (міні-проект), яке виконається до заняття	- доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію; - уміння аналізувати результати власної діяльності.	0-3
Практичне заняття: Тема 9.		10
- усна відповідь на практичному занятті після самостійної підготовки	- знання з теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію;	0-2
- захист індивідуального завдання (есе), яке виконається до заняття	- уміння виявляти в себе індивідуальні темпоральні та характерологічні відмінності за рахунок методів у диференційній психології	0-2
- захист групового завдання (міні-проект), яке виконається до заняття	- уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію;	0-3
- захист індивідуального творчого завдання (реферат), яке виконається до заняття	- уміння аналізувати результати власної діяльності.	0-3
Практичне заняття: Тема 10.		10
- усна відповідь на практичному занятті після самостійної підготовки	- знання з теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію;	0-2
- захист індивідуального завдання (есе), яке виконається до заняття	- уміння виявляти в себе індивідуальні темпоральні та характерологічні відмінності за рахунок методів у диференційній психології	0-2
- захист групового завдання (міні-проект), яке виконається до заняття	- уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію;	0-3
- захист індивідуального творчого завдання (реферат), яке виконається до заняття	- уміння аналізувати результати власної діяльності.	0-3
Практичне заняття: Тема 11.		10
- усна відповідь на практичному занятті після самостійної підготовки	- знання з теми; - уміння здійснювати відмінності та виділяти основу концептуальних положень в диференційній психології;	0-3
- захист індивідуального завдання (есе), яке виконається до заняття		0-3

	- доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію.	
- захист групового завдання (міні-проект), яке виконається до заняття	- уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію; - уміння аналізувати результати власної діяльності.	0-4
Практичне заняття: Тема 12.		7
- усна відповідь на практичному занятті після самостійної підготовки	- знання з теми; - уміння здійснювати відмінності та виділяти основу концептуальних положень в диференційній психології;	0-2
- захист індивідуального завдання (есе), яке виконається до заняття	- доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію.	0-2
- захист групового завдання (міні-проект), яке виконається до заняття	- уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію в сім'ї та на роботі; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію; - уміння аналізувати результати власної діяльності.	0-3
Практичне заняття: Тема 13.		8
- усна відповідь на практичному занятті після самостійної підготовки	- знання з теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію.	0-2
- захист групового завдання (міні-проект), яке виконається до заняття	- уміння ефективно вирішити проблему та приймати рішення за психологічною проблемою; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію;	0-3
- захист індивідуального творчого завдання (реферат), яке виконається до заняття	- доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію; - уміння аналізувати результати власної діяльності.	0-3
Практичне заняття: Тема 14.		8
- усна відповідь на практичному занятті після самостійної підготовки	- знання з теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію.	0-2
- захист групового завдання (міні-проект), яке виконається до заняття	- уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію;	0-3
- захист індивідуального творчого завдання (реферат), яке виконається до заняття	- уміння аналізувати результати власної діяльності.	0-3
Практичне заняття: Тема 15.		7
- усна відповідь на практичному занятті після самостійної підготовки	- знання з теми; - уміння здійснювати відмінності та виділяти основу концептуальних положень в диференційній психології; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію.	0-3
- захист групового завдання (міні-проект), яке виконається до заняття	- уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію в сім'ї та на роботі; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію; - уміння аналізувати результати власної діяльності.	0-4
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100

Навчальна робота	$M1 \cdot 0,7 \leq 70$
Екзамен	30
Всього за семестр	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедайннів та перескладання:	<i>НАПРИКЛАД:</i> роботи, які здають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	<i>НАПРИКЛАД:</i> списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові покликання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	<i>НАПРИКЛАД:</i> відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- Садова М.А. Диференційна психологія: ЕНК [для студентів спеціальності «Психологія»]. К.: НУБіП, 2020. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4623>
- Конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4623>);
- Садова М.А. Навчально-методичний посібник “Диференційна психологія”. Видавництво “Букаєв О.С.” Одеса. 2021 р. 180 с.

10. Рекомендована література

Основна

- Садова М. А. Диференційна психологія. Навчально-методичний

посібник. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2021. 156 с.

2. Диференційна психологія; за заг. ред. академіка С. Д. Максименка. Підручник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2013. 600 с.

3. Палій А. А. Диференціальна психологія: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2010. 432 с.

4. Романевська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференціальна психологія. Львів: Новий Світ, 2011. 236 с.

5. Мазяр О. В. Диференціальна психологія: модульний курс: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.

6. Садова М.А. Емпіричне обґрунтування відмінностей у ціннісних орієнтаціях на професійного самовизначення обдарованої молоді. Записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія Психологія. Том 33 (72) № 3, 2024. С.62-69.

Допоміжна

1. Cooper, C. (1997). Individual differences. Oxford, England: Oxford Univeristy Press

2. Gruszka, A., Matthews, G. & B. Szymura (Eds.), (2010). Handbook of individual differences in cognition: Attention, memory and executive control, Springer.

3. Eysenck, M. W. (1994). Individual differences: normal and abnormal. Hove, England: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.

4. Leary, M. & Hoyle, R. H., Eds., (2009). Handbook of individual differences in social behavior. New York, N.Y.: Guilford Press.

5. Lynn C. Ourth. Differential Psychology: A Study of Individual Differences Kendall Hunt Publishing, 2002. 258 p.

6. Pervin, L. A. & John, O. P. (Eds.), (1999). Handbook of personality: Theory and research (2nd ed.) (p. 139-153). New York, NY: Guilford Press.

7. Лобанов А. П. Практикум по общей и когнитивной психологии: практикум Минск : БГПУ, 2014. 144 с.

Інформаційні ресурси

1. Марютина Т.М. Дифференциальная психология. Ч. I: URL: <https://ozon-st.cdn.ngenix.net/multimedia/1021489391.pdf> (дата звернення 10.05.2022).

2. Машков В. Дифференциальная психология человека. URL: <http://bookash.pro/ru/book/127450/differentsialnaya-psihologiya-cheloveka-uchebnoe-posobie-valerii-mashkov> (дата звернення 06.05.2022)

3. Мощенко А. Дифференциальная психология. Лекция 6. Исследование индивидуальных различий в процессе развития. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=vwsq3o15BFY> (дата звернення 18.05.2022).

4. Романовська Л.І., Подкоритова Л.О. Диференційна психологія. Новий світ. 2023 р. 236 с. URL: https://profbook.com.ua/dyferenciyna-psychologia.html?srsId=AfmBOoo7n_S5KJQeZEDUin31JEaXbO_oB4n0eolCo_pC13zTLGYqZjVqZ

7. Myroslava Sadova, Galyna Lapshun, Viktoriia Savishchenko, Yana Raievskaa, Hanna Voshkolup. Emergency Psychological Assistance for Victims in Difficult Life Situations. Universal Journal of Public Health 13(2): 319-328, 2025. https://www.hrpub.org/journals/article_info.php?aid=14832

<https://www.hrpublishing.org/download/20250228/UJPH4-17640231.pdf>

8. Myroslava Sadova, Galyna Lapshun, Iryna Samokhvalova, Vusal Elshad Oglu Abdullayev and Nadiia Komarivska. The Role of Psychological Adaptation in the Process of Self-Realization of Gifted Students. Journal of Intellectual Disability - Diagnosis and Treatment, 2025, 13, 44-52

<https://doi.org/10.6000/2292-2598.2025.13.01.5>